

NHỮNG GIẢI PHÁP CƠ BẢN BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ HỌC VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT QUÂN ĐỘI

Trịnh Xuân Tuan*, Đặng Văn Long**

* Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội

** Học viện Chính trị

Tóm tắt: Công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên tại Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội giữ vai trò then chốt trong nâng cao chất lượng giáo dục và xây dựng môi trường rèn luyện chính quy, kỷ luật. Đội ngũ này không chỉ quản lý học tập, sinh hoạt mà còn giáo dục tư tưởng, đạo đức, góp phần hình thành nhân cách quân nhân toàn diện. Trước yêu cầu mới, việc bồi dưỡng cần được triển khai đồng bộ, hệ thống nhằm xây dựng đội ngũ có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực quản lý đáp ứng nhiệm vụ giáo dục hiện nay.

Từ khóa: cán bộ quản lý học viên; giáo dục quân đội; bồi dưỡng; nhân cách quân nhân.

BASIC SOLUTIONS FOR TRAINING THE STUDENT MANAGEMENT STAFF AT THE MILITARY UNIVERSITY OF CULTURE AND ARTS

Trinh Xuan Tuan*, Dang Van Long**

*Lecturer, Military University of Culture and Arts

**Political Academy

Abstract: The training and development of the student management staff at the Military University of Culture and Arts plays a pivotal role in improving education quality and establishing a disciplined, standardized training environment. This team is responsible not only for managing students' academic and daily activities but also for providing ideological and moral education, thereby contributing to the formation of well-rounded military personnel. In response to new demands, the training process must be implemented in a systematic and comprehensive manner to build a team with strong political will, ethical qualities, and effective management capabilities that meet the current educational requirements.

Keywords: student management staff; military education; training; military personality.

Nhận bài: 10/05/2025

Phản biện: 08/06/2025

Duyệt đăng: 11/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội là có vai trò quan trọng trong quản lý, giáo dục, rèn luyện học viên; là lực lượng nòng cốt trong tổ chức quán triệt, triển khai, kiểm tra, đôn đốc thực hiện nghị quyết, mệnh lệnh, chỉ thị của đảng ủy, chỉ huy hệ, đảm bảo cho lớp học viên hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng chi bộ lớp trong sạch vững mạnh, lớp vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”. Thực tiễn, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường, cấp ủy, chỉ huy các cấp đã thường xuyên quan tâm chăm lo xây dựng các hệ, các lớp học viên vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”, nhất là chăm lo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên vững mạnh về mọi mặt. Do đó, chất lượng của đội ngũ này từng bước được nâng lên, đáp ứng chức trách, nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên, trước yêu cầu đổi mới nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của nhà trường, kiến thức, năng lực, phương pháp tác phong công tác của đội ngũ cán bộ quản lý học viên có mặt còn hạn chế, chưa theo kịp với đòi hỏi của nhiệm vụ. Do đó ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện học viên ở Trường Đại học

Văn hoá Nghệ thuật Quân đội hiện nay. Vì vậy, bài báo tập trung đề xuất những giải pháp cơ bản bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên nhằm góp phần nâng cao hiệu quả quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tạo sự chuyển biến về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên

Đây là giải pháp cơ bản, xuyên suốt, có tính chất tiền đề và có ý nghĩa quyết định chất lượng bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội. Nhận thức có vai trò đặc biệt quan trọng trong hoạt động thực tiễn của con người, nhận thức không chỉ định hướng mà còn chỉ đạo mọi hoạt động của con người. Mỗi người, dù ở cương vị nào, chỉ khi có nhận thức đúng mới có trách nhiệm cao, hành động khoa học, đúng đắn và đạt hiệu quả cao. Thực tiễn cho thấy, nếu không có nhận thức đầy đủ, đúng đắn và thống nhất sẽ dẫn đến tình trạng buông lỏng lãnh đạo, chỉ đạo và trách nhiệm trong tổ chức thực hiện sẽ không cao, hoạt động bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên sẽ

mang tính tự phát, chủ quan, tùy tiện. Để tạo sự chuyển biến về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường văn hoá Nghệ thuật Quân đội cần thường xuyên giáo dục, quán triệt làm cho các chủ thể nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò, chức trách, nhiệm vụ của đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Bên cạnh đó cần quán triệt, tuyên truyền làm cho các tổ chức, các lực lượng nắm vững yêu cầu và sự cần thiết phải bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý. Căn cứ vào hướng dẫn của cấp trên, nghị quyết, kế hoạch của đảng ủy, chỉ huy các hệ và nhiệm vụ của lớp để đề xuất các chủ trương, biện pháp xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch bồi dưỡng phù hợp. Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường cần chỉ đạo cấp ủy, chỉ huy các hệ, các cơ quan, đơn vị tiếp tục quán triệt, giáo dục làm cho các tổ chức, các lực lượng trong đơn vị nhận thức rõ. Mặt khác, cần đa dạng hoá, vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp phổ biến, tuyên truyền, giáo dục để tạo sự thống nhất trong nhận thức của các tổ chức, lực lượng đối với việc bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Kiên quyết đấu tranh khắc phục những nhận thức, tư tưởng lệch lạc, sai trái, thiếu trách nhiệm đối với việc bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý. Trong sinh hoạt của các tổ chức cần đẩy mạnh tự phê bình và phê bình, chỉ rõ nguồn gốc, nguyên nhân, hậu quả của những tư tưởng sai trái, lệch lạc, nhận thức không đúng; đồng thời chỉ ra phương hướng, biện pháp để khắc phục, sửa chữa.

2.2. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của đảng ủy, chỉ huy các hệ trong bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên

Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên là hoạt động có tổ chức chặt chẽ, mục đích rõ ràng, nhiều tổ chức, lực lượng tham gia, nhưng với tư cách là chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp, đảng ủy, chỉ huy các hệ đóng vai trò đặc biệt quan trọng tới chất lượng và hiệu quả bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Trong những năm qua, công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên được đảng ủy, chỉ huy các hệ quản lý học viên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện có nhiều chuyển biến tích cực cả về nội dung, hình thức, phương pháp, đạt được kết quả quan trọng; đảng ủy, chỉ huy các hệ đã tập trung chỉ đạo xây dựng và tổ chức nhiều chương trình bồi dưỡng gắn chức trách, nhiệm vụ của cán bộ quản lý. Nhận thức, trách nhiệm của đảng ủy, chỉ huy các

hệ về ý nghĩa tầm quan trọng của công bồi dưỡng được nâng lên; góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý học viên đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Tuy nhiên, hoạt động bồi dưỡng có lúc, có nơi chưa sát tình hình thực tế, chưa bám sát nghị quyết, kế hoạch, quy định, hướng dẫn của trên. Vì vậy, Đảng ủy, chỉ huy các hệ cần thường xuyên quán triệt, giáo dục nâng cao nhận thức của mọi cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng của công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý. Thực tiễn cho thấy, ở đâu cấp ủy, chỉ huy quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, năng động, sáng tạo trong tổ chức các hoạt động bồi dưỡng, gắn hoạt động bồi dưỡng với nhiệm vụ chính trị của đơn vị, ở đó công tác bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên đạt chất lượng hiệu quả cao; trên cơ sở nghị quyết, kế hoạch, quy chế, quy định, hướng dẫn của Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường về công tác cán bộ nói chung, công tác bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên nói riêng. Đảng ủy, chỉ huy các hệ cần tích cực, chủ động nghiên cứu, quán triệt, cụ thể hóa vào nghị quyết, kế hoạch, chương trình hành động của cấp mình; phát huy vai trò, trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện của cấp ủy, cán bộ chủ trì các hệ. Thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt việc cập nhật các quy chế, quy định, hướng dẫn bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý.

2.3. Xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, phương pháp bồi dưỡng

Đây là giải pháp quan trọng, trực tiếp quyết định đến kết quả bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội. Sự phù hợp về nội dung, hình thức, phương pháp là những yếu tố cơ bản giữ vai trò quyết định đến kết quả bồi dưỡng. Đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội khá đa dạng về độ tuổi, học vị, cấp bậc quân hàm, kinh nghiệm, trình độ, nhận thức, năng lực không đồng đều; yêu cầu về chất lượng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở nhà trường ngày càng cao; đối tượng đào tạo, đặc điểm từng lớp học viên lại có những đặc thù. Vì vậy, trong bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên cần phải xác định và thực hiện đúng, trúng, có trọng tâm, trọng điểm nội dung và hết sức linh hoạt, sáng tạo trong vận dụng các hình thức, phương pháp bồi dưỡng. Vì vậy, cần xác định và thực hiện đúng, đủ nội dung bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Nội dung bồi dưỡng phải

toàn diện, nhưng cũng cần có trọng tâm, trọng điểm, trong đó tập trung vào những kinh nghiệm thực tiễn liên quan trực tiếp đến công tác quản lý, chỉ huy bộ đội sát với từng đối tượng học viên, hoạt động giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học. Bồi dưỡng kiến thức toàn diện về quân sự, chuyên môn, văn hóa, khoa học kỹ thuật, khoa học xã hội nhân văn, nhất là kiến thức, kỹ năng trong nắm và tổ chức các hoạt động học tập, rèn luyện, nghiên cứu khoa học của lớp. Bồi dưỡng tác phong dân chủ, quyết đoán, sâu sát, cụ thể, tỉ mỉ, quần chúng, gần gũi đồng đội, nói đi đôi với làm. Lựa chọn nội dung bồi dưỡng đúng, trúng, có trọng tâm, trọng điểm là rất cần thiết, song vấn đề cũng không kém phần quan trọng là việc vận dụng một cách linh hoạt, sáng tạo, có hiệu quả các hình thức, phương pháp bồi dưỡng. Tùy theo đặc thù từng đối tượng học viên mà nghiên cứu, lựa chọn, vận dụng hình thức, phương pháp cho phù hợp. Bồi dưỡng trực tiếp tại Hệ là hình thức bồi dưỡng thiết thực, có hiệu quả cao. Căn cứ vào yêu cầu nhiệm vụ, tình hình đội ngũ cán bộ quản lý, Đảng ủy, chỉ huy các Hệ quản lý học viên tổ chức các buổi bồi dưỡng hoặc lồng ghép bồi dưỡng trong thực hiện các nhiệm vụ, trong giao ban và trong sinh hoạt. Hoặc có thể tổ chức các lớp tập huấn đối với đội ngũ cán bộ quản lý, tích cực đổi mới, đa dạng hóa nâng cao chất lượng, hiệu quả hình thức tập huấn theo hướng: linh hoạt về quy mô, nội dung, phương pháp, thời gian cho phù hợp với nhiệm vụ chính trị, đặc điểm học tập của các đối tượng học viên. Phát huy vai trò tiên phong gương mẫu, gương người tốt việc tốt là một trong những hình thức, biện pháp giáo dục có sức thuyết phục và cảm hóa cao đối với đội ngũ cán bộ quản lý cấp dưới. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng dạy: “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền” [1. tr. 284]. Để vận dụng và thực hiện có hiệu quả hình thức, biện pháp này, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường, đội ngũ cán bộ các cơ quan, khoa, hệ nói chung, nhất là cán bộ hệ phải thường xuyên bám nắm đơn vị, kịp thời phát hiện những đội ngũ cán bộ quản lý học viên có năng lực công tác tốt trong đội ngũ cán bộ quản lý học viên để xây dựng, bồi dưỡng họ thành những điển hình trong học tập, công tác. Thông qua các hoạt động nêu gương và học tập điển hình tiên tiến, sáng kiến hay, cách làm hiệu quả, thiết thực mà bồi dưỡng năng lực công tác của đội ngũ cán bộ quản lý học viên.

2.4. Phát huy tính tích cực, chủ động của đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên trong tự học tập, bồi dưỡng

Đây là giải pháp then chốt, trực tiếp quyết định chất lượng, hiệu quả bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường văn hoá Nghệ thuật Quân đội. Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên là quá trình kết hợp chặt chẽ giữa nhân tố khách quan với nhân tố chủ quan, kết hợp giữa bồi dưỡng của tổ chức với tự bồi dưỡng của từng cán bộ quản lý. Sự nỗ lực trong tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện năng lực công tác của đội ngũ cán bộ quản lý học viên là một trong những yếu tố quyết định chất lượng, hiệu quả bồi dưỡng đối với đội ngũ này. Bởi vì, dù được tổ chức quan tâm bồi dưỡng, nhưng nếu đội ngũ cán bộ quản lý học viên không có thái độ cầu tiến bộ, không ý chí phấn đấu, khắc phục khó khăn, vươn lên, không tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện phẩm chất, năng lực, có thái độ coi nhẹ hoặc mang nặng chủ nghĩa kinh nghiệm, chủ nghĩa cá nhân thì công tác bồi dưỡng của tổ chức sẽ không có kết quả. Công tác bồi dưỡng của tổ chức đối với đội ngũ cán bộ quản lý học viên mặc dù rất quan trọng nhưng không thể thay thế hoạt động tự học tập, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện năng lực, phẩm chất đạo đức, lối sống của bản thân đội ngũ cán bộ quản lý. Vì vậy, đòi hỏi đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên phải xác định rõ trách nhiệm của mình trong tự học tập, tự tu dưỡng, tự rèn luyện nâng cao năng lực công tác đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; cấp uỷ, chỉ huy các cấp cần quan tâm giúp đỡ, động viên, tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ cán bộ quản lý học viên tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao năng lực công tác.

2.5. Phát huy sức mạnh tổng hợp trong bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên

Đây là giải pháp quan trọng thể hiện sự thống nhất trong quán triệt và vận dụng quan điểm của Đảng về phát huy sức mạnh tổng hợp vào bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường văn hoá Nghệ thuật Quân đội. Thực tế cho thấy, bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường văn hoá Nghệ thuật Quân đội không chỉ là trách nhiệm của các Đảng ủy, Ban Giám hiệu, Đảng ủy, chỉ huy các Hệ và các cơ quan chức năng, các khoa giáo viên mà còn là trách nhiệm các tổ chức, các lực lượng ở cơ sở như các cấp uỷ, chi bộ và toàn thể cán bộ, học viên, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân viên quốc phòng trong toàn nhà trường. Vì vậy,

muốn nâng cao hiệu quả bồi dưỡng đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường văn hoá Nghệ thuật Quân đội hiện nay, đòi hỏi phải phát huy sức mạnh của các lực lượng này. Trước hết cần phát huy vai trò của các tổ chức đảng, mà trực tiếp thường xuyên là Đảng ủy các Hệ quản lý học viên. Đảng ủy các Hệ phải nắm vững phương hướng, mục tiêu, chủ trương, biện pháp, chương trình hành động của Đảng ủy nhà trường về xây dựng đội ngũ cán bộ để vận dụng cụ thể, sát với đặc thù đối tượng trong đơn vị mình. Phối hợp với cơ quan chức năng nhà trường để tổ chức tập huấn, đồng thời có kế hoạch cụ thể để bồi dưỡng, nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Thường xuyên đưa đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên vào thử thách, rèn luyện qua các hoạt động thực tế theo chức trách, nhiệm vụ, đồng thời tăng cường công tác kiểm tra, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ, kịp thời uốn nắn những sai sót, hạn chế của cả đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên trong thực hiện nhiệm vụ, qua đó rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng bồi dưỡng đối với đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Cơ quan Chính trị cần cụ thể hóa các yêu cầu về phẩm chất, năng lực của đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở từng cương vị. Từ đó, hướng dẫn cho các đơn vị về công tác xây dựng, nâng cao năng lực công tác cho đội ngũ này. Nghiên cứu, đề xuất và hướng dẫn thực hiện các chính sách đối với đội ngũ đội ngũ cán bộ quản lý học viên đúng với quy định và phù hợp với đặc điểm giáo dục, đào tạo của nhà trường. Hội đồng quân nhân của các lớp, khối, khóa học hoạt động dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Đảng ủy và Chính trị

viên các Hệ, có vai trò không nhỏ đối với công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Hội đồng quân nhân phải tích cực tham gia xây dựng tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện. Thường xuyên tham gia đóng góp ý kiến cho đội ngũ cán bộ quản lý học viên về phẩm chất đạo đức, lối sống, năng lực lãnh đạo, chỉ huy, quản lý, phương pháp, tác phong công tác, đồng thời có trách nhiệm giám sát hoạt động của đội ngũ cán bộ quản lý, cung cấp cho Đảng ủy, chỉ huy các Hệ những thông tin có giá trị về phẩm chất, năng lực của từng cán bộ, làm cơ sở cho Đảng ủy đánh giá đầy, chính xác về đội ngũ cán bộ quản lý học viên.

III. KẾT LUẬN

Đội ngũ cán bộ quản lý học viên ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong quản lý, giáo dục, rèn luyện học viên, xây dựng lớp và chi bộ lớp học viên vững mạnh, tổ chức thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Chất lượng thực hiện nhiệm vụ của các lớp học viên phụ thuộc rất lớn vào năng lực công tác của đội ngũ cán bộ quản lý. Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý học viên phải nắm vững quan điểm, mục tiêu xây dựng đội ngũ cán bộ của Đảng, Quân đội, của nhà trường; bám sát đặc điểm hoạt động của đội ngũ cán bộ quản lý để xác định nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng cho phù hợp. Các giải pháp có mối quan hệ mật thiết gắn bó với nhau, vì vậy trong quá trình vận dụng cần linh hoạt trong sử dụng các biện pháp nhằm góp phần nâng cao hiệu quả cán bộ quản lý học viên của cán bộ ở Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 1, “Thư gửi đồng chí Pêtrôp, Tổng thư ký Ban Phương đông” (1924), Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.284.
2. Giáo trình Tâm lý học lãnh đạo - quản lý bộ đội (2017), Nxb QĐND, Hà Nội.
3. Khoa học lãnh đạo - Lý thuyết và kỹ năng (2014), Nxb CTQG, Hà Nội.
4. Quân ủy Trung ương (2022), Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW Về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới”, Hà Nội.